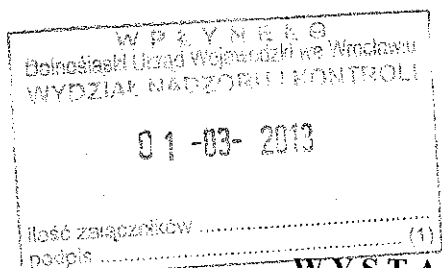

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 1 marca 2013 r.

PS-KNPS.431.4.1.2013/PSZ

Pan
Marcin Kasina
Wójt Gminy
Oleśnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 7 – 8 lutego 2013 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący oraz Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy. Zakres kontroli obejmował ocenę realizacji przez Gminę Oleśnica zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 28 grudnia 2012 roku Plan Kontroli na I półroczu 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy pełnił Pan Jarosław Telka odpowiedzialny za obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za prawidłowe wykonywanie zadań gminy w zakresie objętym kontrolą odpowiedzialny był Wójt Gminy Oleśnica.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Dyrektora GOPS w dniu 18 lutego 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie ze wskazaniem art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Rada Gminy Oleśnica podjęła Uchwałę Nr XLI/192/09 z dnia 24 listopada 2009 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Oleśnica na lata 2010 – 2016. W części dotyczącej diagnozy sytuacji społecznej mieszkańców gminy wskazano obszar „bezrobocie” i przeanalizowano stopień intensywności problemów społecznych, mając na uwadze przede wszystkim alkoholizm, narkomanię i przemoc w rodzinie. Ta ostatnia została zidentyfikowana jako częste następstwo uzależnień mieszkańców. Strategia w części dotyczącej „misji i celów” wskazuje cele strategiczne i operacyjne. W dziale „Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” zawarto cel operacyjny, którym jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizacją założeń i celów Strategii zarządza Zespół ds. realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Wymóg ustawowy zawarty w cyt. powyżej przepisie został spełniony.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), Rada Gminy Oleśnica podjęła Uchwałę Nr IX/44/11 z dnia 10 czerwca 2011 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016. W Programie dokonano obszernej analizy zjawiska przemocy w rodzinie z perspektywy prawnej, moralnej i psychologicznej. Zdefiniowano pojęcie „przemocy”, skategoryzowano jego formy oraz wskazano na przyczyny przemocy w rodzinie w ujęciu ekologicznym. Program opisuje również szeroko rozumiane skutki stosowania przemocy w rodzinie, z podziałem na indywidualne, społeczne i ekonomiczne. W przeciwieństwie do części aksjologicznej Programu, konkretne zadania do realizacji przez Zespół Interdyscyplinarny zostały nakreślone w sposób punktowy, na dużym poziomie ogólności. Uznając za wykonany obowiązek wynikający z art. 6 ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy, wskazuje się na konieczności dookreślenia realizowanych zadań w bieżącym dokumentowaniu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Oleśnica podjęła Uchwałę Nr IX/43/11 z dnia 10 czerwca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Wojewoda Dolnośląski w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 13 lipca 2011 roku stwierdził nieważność ust. 2 Rozdziału 2 oraz całość Rozdziałów 3 i 4 wskazanej powyżej uchwały i ogłosił ją w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 2011.150.2572 z dnia 18 lipca 2011 r. Uchwała weszła w życie z dniem 2 sierpnia 2011 roku.

Na podstawie art. 9a ust. 3, 5 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Oleśnica zawarł porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielami wszystkich podmiotów wskazanych w ustawie. Dodatkowo, zawarte zostało również przedmiotowe porozumienie z Prezesem Sądu Rejonowego w Oleśnicy, mimo braku ustawowego wymogu. Czynność ta nie może być jednak traktowana jako nieprawidłowość. Zawarte porozumienia zostały podpisane przez wszystkie strony w jednakowym brzmieniu. Dokument reguluje m.in. kwestie związane z: wyznaczeniem przedstawiciela podmiotu do Zespołu Interdyscyplinarnego, zapewnieniem udziału przedstawiciela podmiotu na posiedzeniach i w pracach Zespołu oraz Grup Roboczych oraz określeniem zadań do realizacji przez Zespół Interdyscyplinarny.

Realizując obowiązek wynikający z art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Oleśnica wydał zarządzenie Nr 88/11 z dnia 12 października 2011 roku w sprawie powołania 8 osób do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W okresie objętym kontrolą w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego nastąpiła zmiana przedstawiciela Policji, na podstawie zarządzenie Wójta Gminy Oleśnica Nr 69/12 z dnia 4 października 2012 roku.

W trakcie czynności kontrolnych Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy przedłożył druk zgłoszenia zbioru danych pod nazwą „Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy” z dnia 07/02/2013 r. do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Stosowne zaświadczenie o wpisie do rejestru zostanie wydane przez GIODO w ustawowym terminie.

Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego zostało zwołane przez Wójta Gminy Oleśnica w dniu 7 listopada 2011 roku. Na posiedzeniu Zespołu zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym dokonano wyboru Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, jego zastępcę i sekretarza. Obecni na posiedzeniu członkowie Zespołu nie złożyli Wójtowi Gminy Oleśnica oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mimo iż formalnie do nich przystąpili.

Kolejne posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w dniach: 4 kwietnia 2012 r., 24 kwietnia 2012 r., 27 czerwca 2012 r., 17 września 2012 r., 8 października 2012 r., 20 listopada 2012 r., 2 stycznia 2013 r. i 7 stycznia 2013 r. Wskazany w art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obowiązek organizacji posiedzeń zespołu nie rzadziej niż raz na trzy miesiące został więc spełniony.

W okresie objętym kontrolą, Zespół Interdyscyplinarny zajmował się przede wszystkim realizacją procedur „Niebieska Karta” mimo, iż zgodnie z zapisem ust. 6 Rozdziału 5 załącznika do Uchwały Nr IX/43/11 Rady Gminy Oleśnica w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania (...) Przewodniczący Zespołu winien zwoływać i przekazywać prowadzenie indywidualnych spraw NK grupom roboczym. W badanym okresie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnił członkom zespołu i grup roboczych szkolenie z zakresu prowadzenia procedury „Niebieska Karta” oraz merytorycznej działalności zespołów interdyscyplinarnych. W ramach zadań ustawowo przypisanych do Zespołu Interdyscyplinarnego przygotowano również diagnozę zjawiska przemocy wśród rodzin zamieszkujących na terenie gminy oraz wskazano działania mające na celu objęcie opieką i wsparciem konkretne osoby. W dokumentacji z prac Zespołu Interdyscyplinarnego nie stwierdzono zapisów potwierdzających realizację zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Oleśnica wpłynęło 6 formularzy „Niebieskich Kart”. Na podstawie przedłożonej w czasie kontroli dokumentacji NK oraz złożonych oświadczeń Dyrektora GOPS i Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono, że procedura „Niebieskie Karty” nie była przestrzegana w następujących obszarach: formularze NK-A nie były przekazywane bezpośrednio do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego tylko do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, termin przekazywania formularza NK-A przez Przewodniczącego ZI do członków zespołu lub członków grupy roboczej nie był zachowany, brak jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej fakt wypełnienia formularza NK-C i NK-D w obecności uprawnionych osób, zadania wskazane do realizacji w „planie pomocy” dokumentowane były tylko przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach oceny stopnia przestrzegania procedury NK stwierdzono również fakt bardzo szybkiego jej zakańczania. Na 6 badanych przypadków, pięć zostało zakończonych średnio po 1 miesięcznym okresie prowadzenia sprawy. Mimo, iż zakończenie procedur NK odbywało się zgodnie z przepisami prawa, niepokój może budzić ryzyko podjęcia przedwczesnych decyzji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Oleśnica udzielane jest poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne i pedagogiczne przez specjalistów w wytypowanych jednostkach. W ramach pomocy i wsparcia dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym Gmina Oleśnica rokrocznie ogłasza konkurs ofert na realizację programów profilaktycznych i prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych. W porozumieniu z Wiejskim Ośrodkiem Zdrowia w Ligocie Polskiej prowadzony jest również punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Mimo, iż na terenie Gminy Oleśnica nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, to w sytuacjach koniecznych Gmina we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy „AKSON” we Wrocławiu zapewnia stosowną pomoc i schronienie. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy została opracowana i wdrożona procedura postępowania interwencyjnego w związku z przemocą w rodzinie oraz procedura odbioru dziecka z rodziny w przypadku zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą rodzinną.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej realizacji zadań Gminy Oleśnica w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdza się następujące nieprawidłowości:

1. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych nie złożyli Wójtowi Gminy Oleśnica oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie powołuje Grup Roboczych do prowadzenia indywidualnych spraw NK.
3. Zespół Interdyscyplinarny nie realizuje zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Formularze NK-A nie są przekazywane bezpośrednio do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego.
5. Nieterminowe przekazywanie przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A” członkom zespołu lub grup roboczych.
6. Brak dokumentacji potwierdzającej fakt wypełnienia formularza NK-C i NK-D w obecności uprawnionych osób.
7. Zadania wskazane do realizacji w „planie pomocy” nie są dokumentowane przez wszystkie podmioty uczestniczące w procedurze NK.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1. Uregulować kwestię oświadczeń członków Zespołu Interdyscyplinarnego (Grup Roboczych) o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.**

Podstawa prawna: art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

- 2. Zobowiązać Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do powoływania grup roboczych w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie oraz terminowego przekazywania formularza NK-A.**

Podstawa prawna: rozdział 5 Uchwały Rady Gminy Oleśnica Nr IX/43/11 z dnia 10 czerwca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, w związku z § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

- 3. Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji i dokumentowania zadań w zakresie rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowania działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Podstawa prawna: art. 9b ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) i § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

- 4. Zobowiązać wszystkie podmioty związane porozumieniami i realizujące procedurę „Niebieskiej Karty” do przestrzegania obowiązku bezpośredniego przekazywania Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego formularza NK-A.**

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

5. Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych do dokumentowania wszystkich działań podejmowanych i realizowanych w ramach procedury NK.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Termin realizacji: **niewłocznie.**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **15 kwietnia 2013** roku kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Gąbrowska
Z-C A D Y N E K T O R A
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Jarosław Telka, Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy,
2. a/a

